

Spojrzenie w czerwcowe niebo 2022

„Czerwiec po deszczowym maju, często dżdżysty w naszym kraju”

Tak dosłownie może nie będzie, bowiem z pewną nadzieją należy rozumieć to przysłowie, po chłodnej i zmiennej pogodowo tegorocznej wiosnie. Czerwiec ponadto to okres najkrótszych nocy oraz pięknych świtów i zmierzchów, dogodnych dla obserwacji nieba i ostatnich wiosennych spacerów. Mamy zatem krótkie ciepłe noce, które co prawda nie sprzyjają obserwacjom astronomicznym, bowiem w czerwcu praktycznie zmierzch przechodzi w świt, ale są one cenne dla miłośników nieba.

Tegoroczne astronomiczne lato rozpocznie się tuż przed południem, we wtorek 21 czerwca o godz. 11.14 – kiedy to **Słońce** w swej rocznej wędrówce po *ekliptyce* oddali się najbardziej na północ od równika niebieskiego osiągając punkt przesilenia letniego, zwany punktem *Raka*. W tym dniu w Krakowie **Słońce** w chwili przejścia przez południk góruje nad horyzontem na wysokości prawie 63 i pół stopnia. Wzejdzie tego dnia o godz. 4.30, a zajdzie o 20.53, zatem dzień będzie trwał 16 godzin i 23 minuty, będzie to najdłuższy dzień (i najkrótsza noc) tego roku, a dłuższy od najkrótszego dnia roku aż o 8 godzin i 18 minut.

Najwcześniej **Słońce** wzejdzie u nas już w dniu 15 czerwca (godz. 4.30) i takich wczesnych wschodów **Słońca** będziemy doświadczać przez 8 kolejnych dni. Najpóźniej zajdzie w dniu 19 czerwca (godz. 20.53) i tak późnych zachodów **Słońca** będzie aż 12. Dni, w których **Słońce** będzie najdłużej nad horyzontem, doświadczymy przez cały tydzień od 17 do 24 czerwca. W tym też okresie, na św. Jana (24 VI), często padają obfite deszcze. Po tegorocznej zmiennej wiosnie być może one nie wystąpią, zobaczymy. Tak czy inaczej będzie z pogodą to na *Dzień Dziecka* **Słońce** wzejdzie o godz. 4.36, a zajdzie o godz. 20.41. Dzień będzie trwał 16 godz. i 5 minut, będzie jeszcze krótszy o 18 minut od najdłuższego dnia roku. Natomiast ostatniego czerwca **Słońce** wzejdzie o godz. 4.34, a schowa się pod horyzontem o godz. 20.53 i dzień będzie niezauważalnie ale już krótszy od najdłuższego dnia roku o 4 minuty.

Aktywność magnetyczna **Słońca** w czerwcu będzie na dość wysokim poziomie, a znacznie podwyższona w drugiej dekadzie miesiąca, wtedy też możemy wieczorami liczyć na pojawienie się srebrzystych obłoków. Pamiętajmy, iż obserwacje plam na **Słońcu** prowadzimy wyłącznie przy zastosowaniu odpowiednich filtrów spektralnych lub rzutowanego na ekran obrazu **Słońca** z lunety. Zainteresowanych takimi obserwacjami naszej gwiazdy zapraszamy na dziedziniec obok *Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego*, gdzie w pogodne dni będą zorganizowane specjalne pokazy **Słońca**.

Księżyc powita lato w ostatniej kwadrze. Zatem bardzo krótkie ale bezksiężycowe noce będziemy mieli w ostatniej dekadzie czerwca, a kolejność faz **Księżyc**a będzie następująca: pierwsza kwadra 7 VI o godz. 16.48, *super* pełnia 14 VI o godz. 13.52, ostatnia kwadra 21 VI o godz. 05.11 i nów 29 VI o godz. 04.52. W perygeum (najbliżej **Ziemi**) będzie 15 VI o godz.

01.23, a w apogeum (najdalej od **Ziemi**) będzie dwukrotnie: 2 VI o godz. 01.14 i 29 VI o godz.08.10. **Księżyc** w czerwcu zakryje planetoidy: 1 V. **Ceres** a 19 VI **Westę**. Oba te zjawiska nie będą u nas widoczne. Ponadto zbliży się znacznie na niebie do planet: **Saturna** 18 VI, **Neptuna** 20 VI, **Jowisza** 21 VI, **Marsa** 22 VI, **Urana** 25 VI, **Wenus** 26 VI i **Merkurego** 27 VI, ale te zjawiska niestety nie będą u nas obserwowane w optymalnych momentach zbliżeniowych.

Jeśli chodzi o planety, to w czerwcu praktycznie wszystkie będą widoczne na porannym niebie. Zatem **Merkurego** znajdziemy od początku miesiąca nisko na porannym niebie, tuż przed wschodem **Słońca**. Najlepsze, ale trudne warunki do jego obserwacji przypadną w drugiej dekadzie czerwca. Jasna **Wenus** pojawi się nam na godzinę przed wschodem **Słońca** jako *Jutrzenka* nisko nad horyzontem, nieco powyżej **Merkurego**. Czerwony **Mars** dostępny będzie do obserwacji już w godzinę po północy goszcząc w gwiazdozbiornie *Ryb*. Planety gazowe olbrzymy: **Jowisz** gości w czerwcu kolejno w gwiazdozbiornach *Ryb* i *Wieloryba*, a wschodzi o północy, zaś **Saturn** wschodzi na dobrą godzinę przed północą goszcząc w *Wężowniku*. Możemy je zatem obserwować w drugiej połowie nocy, potem znikają oczywiście w promieniach wschodzącego **Słońca**. Natomiast **Uran** gości w gwiazdozbiornie *Barana*, a widoczny będzie nisko nad wschodnim horyzontem krótko aż do świtu. **Neptuna** w *Wodniku* można obserwować również na wschodnim niebie w drugiej połowie nocy. Aby jednak dostrzec te dwie ostatnie planety gołym okiem, trzeba mieć jednak sokoli wzrok.

Natomiast w dniach od 22 VI do 2 VII będzie możliwość zliczania powolnych meteorów z czerwcowego roju *Bootydwów* (czyli wylatujących z gwiazdozbiornu *Wolarza*). Maksimum ich aktywności przypada na 28 VI, a **Księżyc** bliski nowiu nie będzie przeszkadzał w nocnych obserwacjach. Oby pogoda nam dopisywała. Zaś z drugiej strony nasuwa się takie staropolskie przysłowie:

„Co się w lecie zarobi, tym się w zimie żyje”

Wobec tego życzę Państwu, u progu zbliżających się pracowitych wakacji i nadchodzącego sezonu urlopowego, słonecznych i ciepłych dni z jak najmniejszą ilością dziejowych burz.